

Иқтисодий ривожланиш
ижтимоий муаммолар
ечимидир

2-с.

Аҳиллик бор, оқибат устун
жойда барака ёғилади

Кўп қаватли уйлар жойлашган йўл бўйига енгил
конструкцияли дўконлар қуриш керак.

3-с.

ЎЗБЕКИСТОН МАҲАЛЛАЛАРИ УЮШМАСИНИНГ ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ, МАЪНАВИЙ-МАЪРИФИЙ ГАЗЕТАСИ

2025 йил
17 МАЙ,
ШАНБА

Maḥalla

№41
(2265)

WWW.UZMAHALLA.UZ

БУГУНГИ СОНДА:

Ёшлар ташаббуси ҳар жойда ғолиб!

“Кредит пуллари нақд шаклда берилмагани, маҳсулотлар таъминотчилар орқали олиниши туфайли уларни 15 фоиз қимматроққа сотиб олишга мажбур бўляпти. Таклим шуки, кредитларнинг ҳеч бўлмаганда 25 миллион сўми нақд пул шаклида берилса, бу маблағни ёшлар тўғри ва самарали сарфларди”.

4-с.

“Радар” йўл белгисининг ўрнатилиши мажбурий бўлади

Соат 23:00 дан 06:00 га қадар йўналишли транспорт воситалари учун алоҳида ажратилган тасмаларда бошқа транспорт воситаларининг ҳаракатланишига рухсат берилди. “А” ҳарфи тасмаларда бошқа транспорт воситаларининг ҳаракатланиши ҳозирда тақиқланган.

5-с.

Ҳаёт учун ташланган қадам мустаҳкам ва барқарордир

“Ижтимоий ходим сифатида иш бошлашимдан аввал банк тизимида фаолият юритганман. У ерда ҳам халқ билан суҳбатдош бўлиб, қўлимиздан келганча ёрдам кўрсатганмиз. Лекин хонадонларга кириб бориш орқали ўзим учун кўп нарсаларни ўргандим”.

6-с.

Оила бағридалиги боланинг бахти бўлар...

Кичик ҳажмли болалар уйида тарбияланувчилар сони кўпи билан 9-10 нафар бўлиб, кун давомида тарбиячилар улар билан бирга бўлишади. Бу ерда ҳар бир болага индивидуал ёндашиш ҳамда меҳр ва ғамхўрлик кўрсатиш билан бирга, оила муҳитида улғайиш ва оилавий қадриятлар асосида тарбияланиш имконияти яратилмоқда.

7-с.

УЮШМА КУНДАЛИГИ

101 та “огир” маҳалла фаровонлик касб этади

Ўзбекистон маҳаллалари уюшмаси раиси Қаҳрамон Қуронбоев бошчилигида Республика ишчи гуруҳи Жиззах вилоятида ўрганишлар олиб борди.

Тўман ва шаҳарларда фуқаролар қабуллари ўтказиш, 101 та “огир” тоифадаги маҳалла муаммоларини бартараф этиш дастурлари ижросини ўрганиш, меҳнат бозорига кириб келаётган ёшларни иш билан таъминлаш, доимий равишда меҳнат ярмаркаларини ташкил қилиб боришга кўмаклашиш Ишчи гуруҳнинг фаолият йўналишлари сифатида белгиланди. Ишчи гуруҳ Пахтакор туманидаги “Дилором” маҳалласида бўлди. Айтиш жоизки, мазкур маҳалла Уюшма раисининг

доимий эътиборида. “Дилором” маҳалласи инфратузилмасини яхшилаш борасида кўплаб амалий ишлар бажарилди. Хусусан, 59 та кўп қаватли уйнинг атрофига 26 та тандирхона, 12 та болалар майдончаси қуриб берилди. 1,3 километр канализация тармоғи тортилди. 34 та уйнинг фасад қисми таъмирланди. Зарбдор кўчасига 400 метр ичимлик сув тармоғи тортилди. 1500 метр газ қувурлари таъмирланиб, бўёқланди, икки донга газ

тақсимлаш ускунаси янгидан ўрнатилди. Маҳалладаги 81 донга бетон таянч устунлар янгисига алмаштирилди ва 500 метр СИП кабеллари тортилди. Кўчаларнинг 400 метр қисмига тунги ёритиш чироқлари ўрнатилди. Ташриф давомида амалга оширилган ишлар кўздан кечирилиб, мутасаддиларга келгусида маҳалла инфратузилмасини янада яхшилаш, аҳоли фаровонлигини таъминлаш бўйича вазифалар белгилаб берилди.

ТОМОРҚАЧИЛИКНИ ЎРГАТГАН ҲАМ, ЎРГАНГАН ҲАМ РАВБАТ ОЛАДИ

Ҳукумат қарори билан “Ўзбекистон Республикаси Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги ҳузуридаги Деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари фаолиятини қўллаб-қувватлаш жамғармаси ҳисобидан грант, субсидия, кредит ва лизинг ажратиш тартиби тўғрисида”ги Низом тасдиқланди.

Низомга кўра, қуйидагилар жамғарма ҳисобидан **молиявий қўллаб-қувватлаш турлари** ҳисобланади:

- ҳар йили **500 та маҳаллада** биттадан аҳоли томорқасида амалга оширилган энг намунали ва инновация лойиҳа учун — **БҲМнинг 100 бараваридан ошмаган** миқдорда грантлар ажратиш;
- уста деҳқонлар томонидан қисқа муддатли ўқув курсларини ташкил этиш билан боғлиқ харажатларни қоплаш учун — ҳар бир курсга **БҲМнинг**

15 бараваригача миқдорда субсидия ажратиш;

- муайян маҳалладаги **50 фоиз** хонадоннинг томорқасида экспортбоп маҳсулот етиштиришни йўлга қўйиб берган уста деҳқонларга — **100 миллион сўмгача** субсидия ажратиш;
- маҳаллаларда **ҳар йили 500 тагача** намунали хонадон томорқасини ташкил этиш учун — хонадон эгасига **БҲМнинг 100 бараваригача** миқдорда субсидия ажратиш;
- йилга 1 300 тагача камбағал оила хонадонининг кўча ички томорқасида узумчилик (ток сўриси) ташкил

этиш билан боғлиқ харажатларни қоплаш учун — **БҲМнинг 20 бараваригача** миқдорда субсидия ажратиш.

Худудий меҳнат органи “**маҳалла еттилиги**” томонидан ўтказилган хатлов натижаларига кўра аниқланган уста деҳқонлар билан маҳалланинг 50 фоиз хонадонлари томорқасида экспортбоп маҳсулот етиштиришни йўлга қўйишни ўрганиб чиқади. Вазирлик ўн иш кунда таклифларни ўрганиб, **маҳалланинг 50 фоиз хонадони** томорқасида экспортбоп маҳсулот етиштиришни йўлга қўядиган уста деҳқонларни танлайди.

ЖАРАЁН

“Хавфсиз оила” тамойили ҳар бир маҳаллада қарор топади

“Криминологиянинг долзарб масалалари: “Хавфсиз оила” тамойилини амалга оширишда маҳалла ва хотин-қизлар фаолиятининг криминологик жиҳатлари” мавзусида республика илмий-амалий конференцияси ўтказилди.

Анжуман Ўзбекистон маҳаллалари уюшмаси, Криминология тадқиқот институти, Ички ишлар вазирлиги, Оила ва хотин-қизлар

қўмитаси ҳамкорлигида ташкил этилди. Конференцияда маҳаллаларда ташкил этилган ижтимоий профилактика тизимининг самарадорлигини ошириш,

оила муносабатларидаги зўравонлик жиноятлари содир этилиши, сабаб ва оқибатлари ҳамда мазкур жиноятларнинг барвақт

олдини олиш муаммолари ўрганилди. Низоли оилалар билан ишлашда “еттилик” олдида турган долзарб вазифалар муҳо-

камалар марказида бўлди. Шунингдек, хорижий давлатлар қонунчилигининг илғор тажрибаларини тадқиқ этиш, натижаларни мамлакатимизда жорий этиш бўйича таклиф, тавсиялар тайёрлашга келишиб олинди. Яқунда Ўзбекистон маҳаллалари уюшмаси, Криминология тадқиқот институти, Оила ва хотин-қизлар қўмитаси ўртасида ҳамкорлик меморандуми имзоланди.

БОЛАНИ НЕЧА ЁШДА СПОРТ ТЎГАРАГИГА БЕРИШ МУМКИН?

БЕКОРЧИЛИК — БЕҲУДА УМР, ЭНГ ЁМОНИ, МОЖАРОЛАР МАКОНИДИР

ПРЕЗИДЕНТ
ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ
Туркия Республикаси
вице-президенти
Жавдат Йилмаз
бошчилигидаги
делегацияни
қабул қилди.

Президентимиз
Тошкентдаги
шаҳарсозлик ва
инвестициялар бўйича
РЕЖАЛАР БИЛАН
ТАНИШДИ.

Давлатимиз раҳбарига
Ўзбекистоннинг
ЖАҲОН САВДО
ТАШКИЛОТИга аъзо
бўлиш жараёнини
жадаллаштиришга оид
тақдимот қилинди.

2

№41 | 2025 йил 17 май, шанба

Mahalla

ТАКЛИФ

“ИШ ЎРИНЛАРИНИ ЯНАДА КЎПАЙТИРИШ ИМКОНИАТИ БОР”

Маҳалламизда 2,5 минг нафар аҳоли истиқомат қилади. Худудда 6 та ижтимоий соҳа объекти, яъни иккита мактабгача таълим муассасаси, учта умумтаълим мактаби, оилавий поликлиника фаолият олиб боради. Шунингдек, 12 та тadbиркорлик субъекти мавжуд.

Акбарали МИРОЛИМОВ,
Охангарон туманидаги
“Гулобод” маҳалласи раиси.

Ўсиш нуқтамиз асосида 5 та йирик чорвачилик фермер хўжалиги ташкил этилган. Жорий йил бошида “Ўз-брикс” гишт заводи иш бошлаши натижасида 100 та иш ўрни яратилди. Бунинг натижасида ўтган даврда 200 нафарга яқин ишсиз фуқарони доимий иш билан таъминлашга эришдик.

Ўтказилган сўровлар давомида аниқланган маълумотларга кўра, маҳалла ривожининг асосий “драйвер”и ва устувор вазифалари белгилаб олинди. Бунинг учун мавжуд инфратузилма ва имкониятлар ҳар томонлама ўрганиб чиқилди. Таҳлиллар асосида ўсиш нуқта сифатида хизмат кўрсатиш, чорвачилик соҳалари танлаб олинди.

2024 йилда маҳаллада истиқомат қилаётган аҳоли билан олиб борилган ишлар натижасида жиноятчиликдан холи худудга айландик. Миграциядагилар билан ишлашда ҳафтанинг пайшанба кунини “маҳалла еттилиги” иштирокида онлайн мулоқот ўтказишни йўлга қўйганмиз. Мисол учун, рўйхатга олинган 8 нафар фуқаро билан мулоқотга киришиб, 6 нафарининг ватанга қайтишига эришдик. Уларни доимий иш билан банд қилдик.

Инфратузилма билан боғлиқ муаммоларни ҳал этишда аҳоли бирдамлиги, ташаббускорлиги қўл келмоқда. Тадбиркор Сардор Исроилов кўмаги билан Тошсой қишлоғининг 6,5 км. ички йўли асфальтланди. Бу хайрли ишга Абдуматал Ҳақиров 100 миллион сўм маблағ ажратди. Бундан ташқари, давлат дастури асосида Ёшлик кўчасида 220 метр тик қудуқ қазилиб, 1 300 метр тармоқ тортилди. Шунингдек, ҳашар йўли билан Тинчлик кўчасига 1 700 метр оқова сув тармоғи олиб келинди. Истиқбол, Истиклол кўчаларидаги эски симёғочлар ўрнига 300 та бетон таянч ўрнатилиши натижасида электр таъминоти яхшиланди.

Тажрибам асосида янада кўпроқ иш ўрни яратиш таклифини ишлаб чиқдим. Юқорида қайд этганимдек, ўсиш нуқтамиз — чорвачилик. Аммо чорва хайвонларининг териси ва жуни исроф бўляпти. Шунинг учун маҳаллада тери ва жунни қайта ишлаш корхонаси ташкил этилса, янги иш ўринлари яратилади.

Иқтисодий ривожланиш ижтимоий муаммолар ечимидир

Жаҳонгир АБРОРОВ,
Кўштепа туманидаги
“Сармазор” маҳалласи раиси.

Сайхунбод, Уйчи, Зарбдор, Ёждувон туманлари тажрибалари асосида тadbиркорликни ривожлантириш, камбағаллик ва ишсизликни қисқартиришга эътибор қаратилмоқда. “Маҳалла еттилиги” ходимлари ва аҳолининг бир ёкадан бош чиқариб, астойдил меҳнат қилаётгани натижасида ишсизликдан холи худудга айландик.

2025 йил бошида ҳудудимиз-

ди. Ҳозирда жами ишчилар 300 нафардан ортиқ.

Яна бир ишлаб чиқариш корхонаси — “МР Текс” масъулияти чекланган жамияти бугун нафақат сармозорлик ишсиз аёлларни, балки Олтиариқ, Ёзёвон ҳамда марғилонлик хотин-қизларни ҳам иш билан таъминлаган. Лойиҳа қиймати 8 миллиард сўм бўлган трикотаж маҳсулотлари ишлаб чиқариш корхонасида 120 нафардан зиёд хотин-қиз доимий иш билан банд. Бу ерда 20 дан ортиқ турдаги трикотаж маҳсулотлари ишлаб чиқарилмоқда.

Бу ерда ҳар бир қарич ердан самарали фойдаланиб, яхши даромад топаётган миришкорлар кўпчиликини ташкил этади.

даги ҳар бир хонадонни хатловдан ўтказдик. Бу жараёнда 112 нафар ишсиз фуқаро аниқланди. Маҳалла фуқаролар йиғинини иқтисодий ва ижтимоий ривожлантириш мақсадида 50 та микро ва макро лойиҳа ишлаб чиқилди. Бугунги кунга келиб, ушбу лойиҳаларнинг 37 таси ишга туширилди. Натижада нафақат ҳудудимиз, балки бизга яқин маҳаллалар аҳолисини иш билан таъминлаш имкониятига эга бўлдик.

Энг йирик ишлаб чиқариш корхоналардан бири — “Шарқ Равон” масъулияти чекланган жамиятида 100 хил турдаги оёқ кийим ишлаб чиқарилади. Маҳсулотлар “AZMARO” бренди остида дунё бозорига сотилмоқда. Корхонанинг лойиҳа қиймати 60 миллиард сўм бўлиб, фаолиятини такомиллаштириши натижасида 143 та янги иш ўрни яратил-

ди. Улардан бири Одилжон Ғозиев лойиҳа қиймати 2 миллиард сўм бўлган замонавий иссиқхона ташкил қилган. У “Черри” ва “Пикпарадайс” навли помидор етиштирмоқда. 15 та янги иш ўрни яратган. Дастлаб 6 сотих ерда иш бошлаган бўлса, бугун экин майдони 1,5 гектарга етди. Шунингдек, худуддаги “Натурал Милк Водий” хусусий корхонаси томонидан “Боярин” бренди остида сутни қайта ишлаш лойиҳаси амалга оширилиб, 10 та янги иш ўрни яратилди. Корхона фермер хўжаликлари ва маҳаллий аҳолидан сут ва сут маҳсулотларини сотиб олиб, қайта ишлаяпти. Маҳсулотлар мактабгача таълим ташкилотлари ва ички бозорга етказиб берилади. “Малика по-йабзаллари” хусусий корхонасида 40 киши иш билан таъминланган бўлса, “Замин Барака” хусусий корхонасида 25 та

“

Маҳаллада 6 585 нафар аҳоли яшайди. Асосий ўсиш нуқтамиз — хизмат кўрсатиш, тadbиркорлик, деҳқончилик ва хунармандчилик.

иш ўрни яратилган.

Худуднинг иқтисодий имконияти ошгани сари ижтимоий муаммолар ҳам ечим топмоқда. Масалан, жами 12 та кўча бўлиб, ички йўллар ачинарли аҳволда эди. Бу ерда истиқомат қилувчилар қишда лой, ёзда чанг кечишга мажбур бўларди. Ниҳоят, аҳолининг узоқ йиллик орзуси амалга ошиб, Жаҳон банкнинг “Кишлоқ инфратузилмасини ривожлантириш” лойиҳаси доирасида маблағ ажратилди. Маҳалла фаоллари, ҳомийлар иштирокида ўтган уч йилда 20 км. масофадаги ички кўча асфальтланганди. Аммо қолган 15 км. йўллар эътиборга муҳтож эди. Хушxabар барчамизни қувонтирди. Айни пайтда

БУНЁДҚОРЛИК

ХОНАДОНЛАРГА ИЧИМЛИК СУВ КЕЛДИ

Поп туманидаги “Водий” маҳалласининг узоқ йиллик муаммосига ечим топилди.

Гап шундаки, Жаҳон банки маблағи эвазига худудга тоза ичимлик сув тармоғи тортиш ишлари бошланди.

— Маҳаллада 3 452 нафар аҳоли яшайди, — дейди маҳалла раиси Дилфуза Довилова. — 10 та кўча мавжуд бўлиб, тумanning энг олис худудида жойлашганмиз. Узоқ йиллардан бери аҳолини ичимлик сув билан боғлиқ муаммо қийнаб келарди. Бугун худуд йирик бунёдкорлик майдонига айланган. Жаҳон банки томонидан ажратилган 4 миллиард 156 миллион сўм маблағ эвазига 23,8 км. узунликдаги тоза ичимлик сув тармоғини тортиш ишлари бошлаб юборилди. Бундан ташқари, яқин кунларда маҳалланинг 6 км. узунлигидаги 7 та кўчасида асфальтлаш ишлари бошланади. Бу эса нафақат қулайлик, балки хавфсизлик ва тараққиётни ҳам олиб келди.

Аҳамиятлиси, лойиҳа доирасида Наманган вилоятининг яна бир қатор маҳаллаларида бу каби бунёдкорликлар давом этмоқда. Жами объектлар сони 272 та бўлиб, шундан 38 таси мактаб, 16 таси мактабгача таълим ташкилоти, 4 та тиббиёт муассасаси, 102 та йўл инфратузилмасини яхшилаш, 12 таси ичимлик сув билан боғлиқ таклифлардир.

БИЛИБ ҚЎЙИНГ!

АРИЗА ИНСОН ОМИЛИСИЗ ТЕКШИРИЛАДИ

Маълумки, тегишли тартибга кўра, фуқароларга уй-жой шароитини яхшилаш учун имтиёзли кредит ажратиш белгиланган. Қонунчиликка кўра, берилган ариза инсон омилисиз текширилади.

Скоринг тизими 5 та йўналишда аризани кўриб чиқади. Булар — аризачининг яшаш манзили 6 ой давомида ўзгармагани, мукаддам ушбу кредитдан фойдаланмагани, “Камбағал оилалар реестри”га киритилгани, уй-жой шароитини яхшилаш бўйича ҳоким ёрдамчиси томонидан хизмат бириктирилгани ва кадастр маълумотларини тўғри шакллантирилгани. Мазкур 5 та йўналиш скорингдан ижобий ўтгач, “маҳалла еттилиги” томонидан аризачига тавсия берилиши мумкин.

Муаммолар жойида ҳал этилди

Ўзбекистон маҳаллалари уюшмаси Форинс тумани бўлими ташаббуси билан Мусоқул Оролов номидаги маҳаллада фуқаролар учун сайёр қабул ўтказилди.

— Бугунги кунда халқ билан учрашиб, уларнинг дardиcа қулоқ тутуш, шу орқали аҳоли розилигига эришиш ҳар бир раҳбарнинг кундалик вазифасига айланган, — дейди маҳалла раиси Шавкат Ражабов. — Эътиборлиси, энди одамлар муаммосига ечим излаб, ташиклотта-ташиклот юрмаяпти. Маҳалламизда ташкил этилган қабулда ҳам жами

22 нафар фуқаронинг муурожаати кўриб чиқилди. Унда табиий газ, электр таъминотини яхшилаш, пиедалар йўлагини бунёд этишда кўмаклашиш каби муаммолар масалаларга ечим топилди.

Эътиборлиси, қабулда 15 та масала ижобий ҳал этилди. Қолган 7 таси ижро учун ташкилотларга юборилди.

Президент қарорига кўра, чорвачиликнинг СЎТЧИЛИК ТАРМОҒИ жадал ривожлантирилади.

Ўзбекистон Ички ишлар вазирлиги тақдим этувчи айрим хизматлар ЭЛЕКТРОН ШАКЛДА кўрсатилади.

ПРЕЗИДЕНТ ҚАРОРИ билан Болалар контентини ривожлантириш маркази ташкил қилинди.

МУАММО ВА ЕЧИМ

Аҳиллик бор, оқибат устун жойда барака ёғилади

“Таклифим, кўп қаватли уйлар жойлашган йўл бўйига енгил конструкцияли дўконлар қуриш керак. Бу орқали юзлаб иш ўринлари яратилади. Шаҳар ҳокимлиги бу ташаббусимизни маъқуллади. Агар лойиҳа амалга ошса, 150 та иш ўрни яратилади.

“Маҳалла еттилиги” тизими йўлга қўйилгач, барча масалалар билан шуғулланишга масъуллар белгиланди. Жумладан, ҳоким ёрдамчилари зиммасидаги муҳим вазифа — ишсизлик ва камбағалликни қисқартириш, янги иш ўринлари яратиш ҳисобланади.

Раҳматжон ИСМОИЛОВ,
Жиззах шаҳридаги
“Олмазор” маҳалласи
ҳоким ёрдамчиси.

Маҳалламизда бу борада яхши натижа қайд этялмиз. Аммо тажрибада айрим тўсиқларга дуч келялмиз. Оз бўлса-да, боқи-мандалик, дангасалик кайфиятидаги одамлар учраяпти. Шу тоифадагилар билан алоҳида иш олиб бораемиз. Мисол учун, иш йўқ, ёрдам беринг, деб келган мурожаатчилар хонадонига бориб, томорқасидан фойдаланиш имконияти тушунтириляпти. Шу йўналишда турмушини фаровонлигига эришган маҳалладошлар тажрибаси таништириляпти.

Шу боис томорқачилик оммалашди. Айни пайтда 26 гектар томорқа ерларнинг 21 гектарига полиз ва сабзавот экинлари экилди. Бу жараёнда ҳар қарич майдондан унумли фойдаланишга интилялмиз. Мисол учун, тижорат банклари ҳомийлигида 100 та оила танлаб олиниб, 10 тадан жайдари товук, уларга тайёр катак етказиб берилди. 7 та оилага чорва, асалари боқиш ва иссиқхона қуриш учун 100 млн. сўмдан имтиёзли кредит ажратилди. Бу қўшимча иш ўринларини яратиш имконини берди.

Хайрли ишлардан маҳалла тадбиркорлари четда тургани йўқ.

Муваффақиятли фаолият кўрсатаётган учта тадбиркорлик субъекти лидер тадбиркор сифатида оилаларга бириктирилди. Масалан, тикувчиликка ихтисослашган Дилафруз Икромова 30 та оиладаги хотин-қизларга иш ўргатиб, қасаначилик ташкил этишга киришган. Умид Турсунматов мебелсозлик, Сувонкул Икромов иссиқхона қуриш ва уларда озиқ-овқат маҳсулотлари етиштириш сирларини ўргатаяпти.

“Обод маҳалла” дастури асосида ҳудудимизда катта ишлар амалга оширилди. Маҳалла ташкил бўлгандан буён текисланмаган кўчаларга асфальт ётқизилди. Эски симёчлар янгисига алмаштирилди. Трансформаторлар таъмирланди. Бундан ташқари, “Ташаббусли бюджет”нинг йўлга қўйилиши билан бу ишларда аҳолининг ташаббуси ва фаол иштироки ҳал қилувчи рол ўйнамоқда. Раҳбарлар ҳам ҳудуд ривожига билан боғлиқ режаларни уларнинг фикри асосида, бамақсатлашган тузаяпти. Бундай муносабат давлат ҳокимияти органлари ва

ҳалқ ўртасидаги ишончни мустаҳкамлаб, муаммо ва масалаларга ўз вақтида ечим топишга хизмат қиляпти. Дарҳақиқат, умумманфаага хизмат қиладиган ишлар ҳамжихатликда бажарилса, одамларни бир-бирига яқинлаштиради, меҳр-оқибатни мустаҳкамлайди. Аҳиллик бор, оқибат устун бўлган жойга барака ёғилади. Маҳалламиздаги улкан қурилиш ва ободонлаштириш ишлари бунга ёрқин мисолдир. Бу ерда Жиззахда биринчи бўлиб, “Олмазор сити” номи билан машҳур турар жой мавзеси барпо этилди. Жами 38 та бино қурилган бўлса, унинг 5 таси 16 қаватли осмонўпар бинолар.

Бу, албатта, аҳоли сонининг кескин ошишига олиб келди. Раисимиз Норбуви Шамсиева бошчилигида ҳудудни ободонлаштириш, кўчалар-зорлаштириш, тозаликни сақлаш чоралари кўриляпти. Тадбиркорлик қилишни истаган 18 нафар фуқарога кўп қаватли уйларнинг ертўласидан жой ажратилди. Улар тадбиркорлик фаолиятини олиб борапти.

Ҳудудда янги мактаб қуриб, ишга туширилди. Мактаб ёшигача бўлган болалар таълим-тарбиясини йўлга қўйиш учун 10 та давлат-хусусий шерикчилик асосида мактабгача таълим ташкилоти ташкил этилиб, 30 та янги иш ўрини яратилди. Маҳалла аҳил. Қандай иш бўлишидан қатъи назар, ёшу қари ҳашарга чиқади. Шу сабабли ҳар бир мавсумда “Яшил макон” умуммиллий лойиҳасида олмасорликлар енг шимариб иштирок этмоқда. Баҳорги мавсумда кўчаларга 2 050 туп дарахт кўчатлари экилди.

Ҳудудга хос муаммо — тадбиркорлик фаолиятини бошлаш учун ер сўраб келганларга ижобий жавоб бера олмаямиз. Сабаби — буш майдон йўқ. Шу боис, кўп қаватли уйларнинг ертўласини ижара асосида фойдаланишга бериш лозим.

МЕНДА САВОЛ БОР...

ХОДИМДАН ИНТИЗОМИЙ ЖАЗО ҚАЧОН ОЛИБ ТАШЛАНАДИ?

Нафиса АҲМАДЖОНОВА.
Чирчиқ шаҳри:

— Агар ходимга 30 фоиш жарима интизомий жазоси белгиланган бўлса, шу сумма ҳар ойда ойликдан ушлаб қолинадими? Жарима қандай ҳисобланади?

Аброрбек ЭЪЗОЗХОНОВ,
“Мадад” ННТ ҳуқуқшуноси:

— Йўқ, жарима фақат бир марта белгиланади. Яъни, сумма ҳар ойда қайтадан ушланмайди. Бу жараёнинг таъсири 1 йилгача давом этади.

Меҳнат кодексининг 315-моддасига кўра, интизомий жазо қўлланилган кундан бошлаб, 1 йилдан ошмаслиги керак. Агар ушбу муддат давомида ходимга яна интизомий жазо қўлланмаса, жазо бекор қилинади. Демак, сизга жарима бир марта берилди, унинг таъсири 1 йил давомида сақланади.

Иш берувчи ходимнинг илтимосига ёки меҳнат жамоаси ҳамда раҳбарнинг тақлифига асосан, интизомий жазони бир йилдан олдин олиб ташлашга ҳақли. Қонунчиликка кўра, жазо олиб ташланиши учун минимал муддат белгилаш талаб қилинмайди. Яъни жарима қўлланилганидан сўнг бир неча кун ичига ҳам олиб ташланиши мумкин.

МАҲАЛЛАДА НИМА ГАП?

“Маҳалла сервис компанияси” янги бинода иш бошлади

Янгиқўрғон туманидаги “Бўстон” маҳалласида “Маҳаллаларни ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ва қиёфасини тубдан яхшилашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги Президент қарори ижроси доирасида “Маҳалла сервис компанияси” учун бино қуриб битказилди.

— Айтиш керакки, маҳаллалар ободлигини таъминлаш, уларни сақлаш ва ободонлаштириш билан боғлиқ муаммоларни бартараф этишнинг янги тизимларини жорий қилиш аҳоли ва коммунал хизмат ташкилотлари ўртасида самарали ҳамкорликни йўлга қўйишда муҳим аҳамият касб этмоқда, — дейди Ўзбекистон маҳаллалари уюшмаси вилоят бошқармаси раҳбари И.Икромов. — Мазкур муассаса 76 миллион сўмдан ортиқ маблағ эвазига 13 турдаги замонавий асбоб-ускуна билан таъминланди. Янги ташкилотда 23 турдаги хизмат кўрсатиш йўлга қўйилиб, 6 нафар фуқаронинг бандлиги таъминланди. Замонавий кўриниш-

Шунингдек, Уйчи туманидаги “Пастгузар” маҳалласида ҳам “Уйчи туман маҳалла сервис компанияси” масъулияти чекланган жамияти йўлга қўйилди. Белгиланган 23 турдаги йўналишда хизмат кўрсатиш учун 67 265 500 сўм маблағ эвазига 12 турдаги асбоб-ускуна олиб келинди. Ҳозирда 8 нафар фуқаронинг доимий бандлиги таъминланди.

га эга ва кўп функцияли бўлган мазкур бинонинг очилиш маросимида туман ҳокимлиги вакиллари, Ўзбекистон маҳаллалари

уюшмаси Наманган вилояти бошқармаси ходимлари, “маҳалла еттилиги” ҳамда фаоллар ва нурунийлар иштирок этди.

ТОМОРҚА МАКТАБИ

ДАРАХТЛАРНИ ТЎҒРИ ЭКИШ УСУЛИ ҚАНДАЙ?

Маълумки, мамлакатимизда ҳар йили “Яшил макон” лойиҳаси доирасида дарахт экиш ишлари амалга оширилади. Бунинг натижасида ҳудудлар яшилликка бурканиб, иқлим мўътадиллиги таъминланмоқда. Бироқ айрим ҳолатларда экилган дарахтлар яхши ривожланмай, нобуд бўлиши кузатилмоқда. Ҳўш, бунинг сабаби нимада? Дарахтларнинг тўғри экиш усули қандай? Қуйида мана шу каби саволларга жавоб излаймиз.

Шухрат ОТАЖОНОВ,
Қишлоқ ҳўжалигида
билим ва инновациялар
миллий маркази директори.

Иқлим шароити ва ташкилий ишларга қараб, мева дарахтлари, одатда, кузда ёки баҳорда ўтказилади. Кузда қўчат ўтказиш ҳазон-

Агар қўчатнинг намлиги камайиб қолган бўлса, ҳужайраларни меёёрга келтириш учун 1-2 кун сувга солиб қўйилади. Ўтказиш олдидан илдишлари суюқ лойга ботириб олинади. Бу қуриб қолишдан сақлайди. Қўчатни чуқурга қўйишдан олдин, ўртасига озгина тупроқ солиб, дўнгча ҳосил қилинади. Сўнгра қўчат атрофига бир текисда

резгиликдан кейин ноябрь ойи бошларида, қора совуқ тушгунига қадар давом этади. Баҳорда қўчатлар куртак ёзгунга қадар тупроқнинг ҳолати ва жойнинг иқлим шароитига қараб, яъни жанубий ҳудудларда 20-25-мартгача, шимолий ҳудудларда 10-15-апрелгача ўтказилади.

Кузда ўтказиш баҳордагидан кўра қулай. Чунки бу давр узокроқ давом этади. Шунингдек, ҳарорат 0° даражадан юқори ва ер музламаган бўлса, қишда ҳам қўчат ўтказиш мумкин. Боғ барпо қилишда фақат талабга жавоб берадиган соғлом қўчатларгина экилади. Касалланган, шиканланган қўчатлар яроқсиз ҳисобланади.

Ўтказиш майдонига олиб келингач, илдизини вақтинча бўлса ҳам очиқ қолдир-маслик, келтирилган заҳоти нам тупроққа кўмиб қўйиш лозим. Ташиган вақтда илдизига нам брезент ёки похол ёпиб қўйилади. Узок масофага усти бекли транспорт воситаларида ташиган маъкул.

тупроқ ташланади. Жараёнда камида 2 киши бўлиб ишлаш керак. Шунда тадбир тўғри ва қулай амалга ошади. Бир киши илдишларни ёйиб, тўпланиб ёки букилиб қолмаслигини назорат қилса, иккинчи киши тупроқ билан кўмади. Оғир тупроқли майдонларда илдиш ер юзидан 5-6 см., енгил тупроқли майдонларда 4-5 см. юқори қилиб қўйилади. Сабаби қўчат суғорилиб, тупроқ ўтиргандан кейин илдиш бўғзи ер сатҳи билан барабар бўлиб қолади. Агар илдиш бўғзи ер сатҳидан чуқурроқ кўмиладиган бўлса, суғоришдан кейин тана пўстлоғи чириб кетиши мумкин. Бундай дарахтлар узок яшамайди, яхши ўсмайди, кам ҳосил беради.

Биринчи суғоришдан сўнг боғдаги қўчатларни тўғрилиги кўриб чиқилади. Чунки суғоришдан кейин тупроқ ўрнашиб қўчат қийшайиб қолган бўлиши мумкин. Ёки суғоришдан сўнг кучли шамол эсган бўлса, қийшайган қўчатлар тўғрилаб чиқилади.

Ўзбекистонда ҳар йили 3 минг ўқувчи танланиб, Гарвард, Йель, Колумбия каби ОЛИЙҒОҲЛАРГА ТАЙЁРЛАНАДИ.

Абдулла Авлоний номидаги педагогик маҳорат миллий институти ТРАНСФОРМАЦИЯ ҚИЛИНИБ, унинг 13 та ҳудудий маркази қайта ташкил этилади.

Ўзбекистонда болаларга машина бошқаришни берганлик учун ЖАВОБГАРЛИК КУЧАЙТИРИЛАДИ.

4

№41 | 2025 йил 17 май, ШАНБА

Mahalla

ИМКОНИЯТ

Ёз – фақат дам олиш эмас, ривожланиш фасли!

Мана, ёз ҳам яқинлашиб қолди. Ўқув машғулоти яқунланаётган бу кунларда ёшларимиз, ҳар йилгидек, таътилни катта завқ билан кутиб туришибди. Кимдир саёҳатга чиқишни, кимдир спорт тўғарагига қатнашишни, яна кимдир китоб ўқиб, билим олишни режа қилган. Албатта, ҳар бир ота-она фарзандининг таътил даврида нафақат дам олиши, балки маънавий ва интеллектуал ривожланиши учун ҳам имконият яратишни истайди.

Шаҳноза ХАЛИЛОВА.

Айнан шунини инобатга олган ҳолда, Президент Шавкат Мирзиёев раислигида 15 май куни ўтказилган видеоселектор йиғилишида **ёшларнинг бўш вақтини мазмунли ташкил этиш**, уларни турли фойдали фаолиятларга жалб қилиш бўйича аниқ топшириқлар берилди.

Йиғилишда барча ҳокимлар, таълим муассасалари ва мутасадди раҳбарларга **таътил даврида барча мактаблар, ўқув хоналари ва спорт майдонларида тўғарақлар ташкил этиш** вазифаси қўйилди. Ушбу тўғарақлар спорт, фан ва турли касбларга йўналтирилади. Айнан ўқувда қийналаётган мактабларда **дарслар сифатини ошириш учун энг яхши мутахассислар жалб қилиниб**, ҳафтасига 6 соатлик махсус курслар ташкил этилади.

Ёзи таътилда болаларнинг кўнглини кўтариш ва дунёқарашини бойитиш мақсадида **900 га яқин театр, маданият марказлари, концерт заллари, 1,5 минг спорт майдончаси, 200 та оромгоҳ, 2 мингдан ортиқ туризм объекти** ёшлар ихтиёрига берилади. Жойлардаги **амфитеатр ва сайилгоҳларда ҳар куни концертлар**, маданият боғларида шеърят кечалари, санъат кўргазмалари, интеллектуал ўйинлар ташкил этилади. Пойтахтимиздаги **“Янги Ўзбекистон боғи”**да эса ҳар куни **очик осмон остида мусика кечалари** ўтказилади.

Ёшларнинг фаолигини ошириш мақсадида бир қатор лойиҳалар амалга оширилади. Жумладан, **“Ибрат фарзандлари”, “Қизлар академияси”, “Мутолаа”** каби маънавий-маърифий лойиҳалар орқали ёшлар оромгоҳларда қамраб олинади. 100 мингга яқин болалар учун **мактабларда кундузги оромгоҳлар** фаолияти йўлга қўйилади ҳамда **“Заковат” мактаб лигаси** ташкил этилиб, ақл ва зехн синовларида ўқувчилар ўз иқтидорини намоён этади.

Технологияга қизиқувчи ёшлар эса **“Рақамли авлод”** лойиҳаси доирасида таълим олади. Бу орқали 50 мингдан ортиқ ёшга IT соҳаси бўйича билим берилади, киберспорт мусобақалари ўтказилади. Айниқса, **“Рақамли авлод қизлари”** лойиҳаси қизлар учун катта имконият бўлади. Фаол ва фидокор ёшлар бўлса, **“Менинг маҳаллам — менинг фаҳрим”** лойиҳаси асосида 100 минг нафар волонтер сафида маҳаллаларда ижтимоий ёрдам ишларига жалб этилади.

Шунингдек, ёз фаслида сузиш ва дам олиш учун **барча сунъий ва табиий сув ҳавзалари**дан фойдаланиш, шу билан бирга, ёшлар хавфсизлигини таъминлаш ҳам ўстувор вазифалардан бири сифатида белгиланди. Қўшимча тарзда **“Ёшлар туризми ойлиги”** доирасида 1 миллионга яқин ёшларга **музейлар ва тарихий обидаларга саёҳатлар** ташкил этилади. Бу ҳам таълим, ҳам тарбия нуктаи назарида жуда муҳим ташаббусдир.

Хулоса ўрнида айтганда, ёшларнинг ҳар бир куни тўлдирилган, мазмунли ва фойдали ўтиши учун катта дастур ишлаб чиқилди. Бу жараёнда ота-оналар, маҳаллий кенгашлар, мактаб ва маҳалла масъуллари ҳам фаол иштирок этиши зарур. Ахир, келажакни қуриш — бугунги ёшларга қандай шароит яратиб беришимизга боғлиқ. Ёз — фақат дам олиш эмас, балки ривожланиш, ўсиш ва илгарилаш учун имконият фаслидир!

Ёшлар ташаббуси ҳар жойда ғолиб!

Маҳалламизда 740 нафар ёш истиқомат қилади. Улардан 77 нафарига деҳқончилик хўжалигидан ер ажратилган. Бугунги кунда улар ерда меҳнат қилиб, ҳалол даромад топишга ҳаракат қилмоқда.

Умид ЖАББОРОВ, Вобкент туманидаги “Сўфидеҳқон” маҳалласи ёшлар етакчиси.

Худуддаги 3,5 гектар ер майдонида 17 нафар ёш “Бир контур — бир маҳсулот” таъйинли асосида узум етиштириш билан машғул. Ўтган йили узум кўчатлари қадалди, симёғочлар қўйилиб, симлар тортилди. Узумлар ўсгач, уларни симларга боғлаб, боғ шаклига келтирамыз. Узум оралиғига жўялар тортилиб, ловия, қовун-тарвуз экилмоқда. Бундан ташқари, ёшлар 2 гектар ерга гилоснинг ноёб навидан боғ барпо этишди. Ушбу боғ 3 йилда ҳосилга қиради. Ҳосил қикқач, уни экспорт қилиш режамиз бор.

Ёшларимиз нафақат ерда,

балки илмда ҳам ўсмоқда. Улар қанча ўқиса кам. “Ёшлиқда олинган илм — тошга ўйилган нақш”, дейишади. Шу мақсадда 550 миллион сўм маблағ эвазига замонавий кутубхона ташкил этдик. Кутубхона 5000 донга китоб учун мўлжалланган. Унда ёшлар нафақат китоб ўқийди, балки хорижий тилларни ўрганиш учун ўқув курсларига қатнашади.

Шунингдек, бўш вақтларини мазмунли ўтказиш мақсадида шахмат тўғараги учун алоҳида хона ажратилган.

Илмга чанқоқ ёшларимиз бу имкониятларни қадрлаб, катта ютуқларга эришмоқда. “Ибрат фарзандлари” лойиҳаси орқали 150 нафардан ортиқ ёш тил сертификатларига эга бўлишди. Шахмат бўйича “Беш ташаббус олимпиадаси”да ҳам фаол иштирок этишмоқда. Китобхонлик бўйича ўтган йили Севинчбону Тожиева туман босқичида

Маҳаллада бир нафар ёш асаричилик фаолиятини 32 млн. сўм кредит эвазига бошлаб, мўмай даромад олаётган бўлса, яна бири ўз сартарошхонасини очиш арафасида.

МАҲАЛЛАДА НИМА ГАП?

Туяқуш боқинг, харажати кам, даромади мўл

Касби туманидаги “Шакаржўй” маҳалласида истиқомат қилаётган Давронқул Ибодов табдиркорлар учун яратилган имкониятлардан фойдаланиб, ўз хонадониде туяқушчилик билан шуғулланиб келмоқда.

Туяқуш гўшти витаминга бой, парҳезбop, иммунитетни мустаҳкамлайди. Таркибида холестерин микдори кам. Қорамолниқига қараганда тез пишайди.

бошладик, ҳозирда уларнинг сонини 11 бошга етди, — дейди табдиркор Давронқул Ибодов. — Туяқушларнинг маҳаллий шароитга мослашиши қийин кечмади. Яқин орада уларнинг сонини 100 бошга етказиш, туяқушчилик тармоғини ривожлантириш ниятим бор.

Айтиш керакки, бир бош туяқуш рисоладагидек боқилса, 6-7 ойда гўштга тайёр бўлади. Ундан 35 килограмм лаҳм гўшт олиш мумкин. Ун ойда 70-80 кило тош босади. Хар бош туяқушдан йилига ўртача 80-100 та тухум олиш мумкин.

СЎРАГАН ЭДИНГИЗ...

Нодир ИБРАГИМОВ. Ангор тумани:

— Менга тегишли бўлган ер участкаси ўзим билмаган ҳолда аукцион орқали сотилган экан. Бу ҳақда кеч билдим. Ҳозир нима қилишим мумкин? Қандай ҳуқуқларим бор?

“Мулким аукционга чиқарилган — нима қилишим керак?”

Анвар ТИЛОВОВ, Кадастр агентлиги Ангор тумани бўлими бошлиғи:

— Агар сизга тегишли бўлган мулк — ер участкаси ёки ундаги иншоотлар сиздан розилик олинмасдан ёки қонуний асоссиз аукционга чиқарилган бўлса, бу ҳолат Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига зиддир. Бундай ҳолатда сиз қуйидаги ҳуқуқий чораларни кўришингиз мумкин:

1. Мулк ҳуқуқингизни тасдиқловчи ҳужжатларни тайёрланг:

— ерни ёки бинони сотиб олганлик шартномаси;
— Давлат рўйхатидан ўтган кадастр ҳужжатлари;
— мулк ҳуқуқи гувоҳномаси.

2. Судга мурожаат қилинг:

— аукционни ташкил этган органнинг ҳаракатига қарши маъмурий судга даъво аризаси кириштирингиз мумкин;
— даъво мазмуни шундай бўлиши керак: “Фалончи давлат органининг

ер участкаси ёки бинони аукционга чиқариш ҳақидаги ҳаракати (қарори)ни ҳақиқий эмас деб топиш”.

3. Қонунчилик асоси:

— бу ҳуқуқ Маъмурий суд ишларини юрйтиш тўғрисидаги кодекснинг 211-моддаси билан таъминланган;

— Конституциянинг 53-моддасига мувофиқ, мулк ҳуқуқи дахлсиз бўлиб, шахс суд қарорисиз мулкдан маҳрум қилинмаслиги қаролатилган.

Эслатма: Фақат аукцион баённомасини эмас, айнан аукционга чиқаришга асос бўлган маъмурий қарорнинг ўзини ҳақиқий эмас, деб топиш талаб қилинади.

Бешта вилоятда
320 та маҳаллага хизмат
кўрсатувчи 100 та
СУТ ЙИҒИШ ПУНКТИ
ташкил этилади.

Янги Тошкент
ҳудудининг 30 фоизини
БОҒ ВА ХИЁБОНЛАР
УЧУН ажратиш
режалаштирилган.

Ноябрда Ўзбекистонда
“МАРКАЗИЙ ОСИЁ –
ЕВРОПА ИТТИФОҚИ”
иқтисодий форуми ва
инвесторлар форуми
бўлиб ўтади.

ЭШИТДИНГИЗМИ?

“Радар” йўл белгисининг ўрнатилиши мажбурий бўлади

Президентимиз топшириғига асосан, аҳолининг таклиф ва истакларини инобатга олган ҳолда, автомобиль йўлларида ҳаракатланиш тартибини янада такомиллаштириш, ҳайдовчиларга қўшимча қулайликлар яратиш ҳамда уларни қийнаб келаётган муаммоларни бартараф этишга қаратилган Ҳукумат қарори қабул қилинди.

Қарорга мувофиқ, жорий йил 1 июндан бошлаб, йўл чи- зикларини босиб қоидабузарлик содир этиш ҳолатларини махсус автоматлаштирилган фото ва видео қайд этиш дастурий-техник воситалари орқали қайд этишга йўл қўйилмайди. Тўхташ чизиги – “стоп-линия” (5.33 йўл белгиси) бундан мустасно. Яъни, ҳайдовчи чизикни босиб олса, бу қоидабузар- лик фоторадар ёки видеокамера орқали қайд этилмайди, демек, автоматик равишда жарима ёзилмайди. Лекин ИПХ ҳодими томонидан аниқланганда, қоида- бузарлик ўрнатилган тартибда расмийлаштирилади.

1 июндан бошлаб, шаҳарлар автомобиль йўлларида таъмирлаш ёки йўл чизикларини чизиш билан боғлиқ ишларни соат 07:00 дан 21:00 га қадар амалга оширишга (дам олиш кунлари, шунингдек, кечиктириб бўлмайдиган алоҳида ҳолатлар бундан мустасно) йўл қўйилмайди. Таъмирлаш ва йўл чизикларини янгилаш ишлари энди кундузи эмас, фақат кечаси – йўл- лардаги ҳаракат камайган вақтда амалга оширилади. Бу ўзгариш фуқароларнинг кундалик ишга бо- риш-келиш, фарзандини мактабга олиб бориш ёки шифохонага етиб олишни осонлаштириш билан бир қаторда, тирбандликлар юзага келишининг олдини олади. Шунингдек, жорий йил 1 сен- тябрдан бошлаб, ҳаракат тезлиги-

ни назорат қилишга мўлжаллан- ган ҳар қандай турдаги стационар ва мобил радарлар жойлашган ҳудудда ва унча камда 250 метрдан кам ҳамда 500 метрдан кўп бўлмаган ҳу- дудда “Радар” йўл белгисининг ўрнатилиши мажбурий бўлади. Қарор имзоланган кундан бошлаб қатор енгилликлар жорий қилинади. Хусусан, соат 23:00 дан 06:00 га қадар йўналиш- ли транспорт воситалари учун алоҳида ажратилган тасмаларда бошқа транспорт воситаларининг ҳаракатланишига рухсат берилди. Автобуслар ҳаракати учун ажра- тилган, яъни “А” ҳарфли тасмалар- да бошқа транспорт воситала- рининг ҳаракатланиши ҳозирда тақиқланган. Соат 23:00 дан бошлаб деярли барча автобус йўналишлари ўз ишини тугати- шини ҳисобга олиб ҳамда қўшимча қулайлик яратиш мақсадида бошқа транспорт воситаларининг тунги пайтда, соат 6:00 га қадар ушбу тасмаларда ҳаракатланиши мумкин бўлади ва бу қоидабузарлик ҳисобланмайди.

“Тўхташ тақиқланган” ва “Тўхтаб туриш тақиқланган” йўл белгиларининг мақсадга мувофиқ ўрнатилгани нуктаи назардан тўлиқ қайта қўриб чиқиши белгиланди. Қарор билан шу бел- гиларда кўрсатилган амал қилиш вақтидан ташқари пайтда транс- порт воситаларининг тегишлича тўхташи ҳамда тўхтаб туришига

рухсат берилди. Масалан, “Тўхтаб туриш тақиқланган” белгисининг таъсида амал қилиш вақти соат “7:00-21:00” деб кўрсатилган бўлса, транспорт воситалари ушбу белги ҳудудида соат 21:00 дан 7:00 га қадар бемалол тўхтаб туришлари мумкин бўлади. Бугунги кунда йўللардан кесиб ўтувчи айрим темир йўл-

ларда ҳафта ёки кун давомида вагонлар ҳаракатланмаса-да, ҳайдовчилар белги олдида тўх- ташга мажбур ва натижада узун тирбандликлар юзага келмоқда. Шу муносабат билан қарор билан автомобиль йўлларида ўтган айрим темир йўл кесимчаларида “Стоп” белгилари бошқарилувчи сфетофорларга алмаштирилиши белгиланди.

Соҳадаги муҳим янгилликлар- дан бири шундаки, Президен- тимиз топшириғига мувофиқ маъмурий жазолар тизимига янги – “маъмурий огоҳлантириш” таъсир чорасини киритишни назарда тутувчи қонун лойиҳаси ишлаб чиқилди. Лойиҳага кўра, йўл ҳаракати қоидаларини бузиш билан боғлиқ айрим енгил турда- ги ҳуқуқбузарликларни биринчи марта содир этган шахсларга ДПХ инспектори томонидан огоҳланти- риш берилади. Огоҳлантириш бир йил ичида фақат бир маротаба берилиши мумкин.

Президент Матбуот хизмати ахбороти.

ИШЧИ ГУРУҲ

ШОВОТДА ОЛМАЗОР ТАЖРИБАСИ ҚЎЛЛАНИЛМОҚДА

Президентимизнинг жорий йил 14 февраль кuni ёшлар билан видеоселектор шаклида ўтказган мулоқотида берилган топшириқлар ижросини таъминлаш мақсадида Республика ишчи гуруҳи Хоразм вилояти ҳудудларида ўрганиш ишларини олиб борапти.

Латофат ЮСУПОВА,
Ўзбекистон маҳаллалари уюшмаси
Хоразм вилояти бошқармаси матбуот котиби.

Ўрганишлар давомида Шовот туманидаги иш- сиз ёшларни ташкилот раҳбарларига бирик- тириш ҳамда жиноят содир этишга мойил ёшларни ҳуқуқ-тартибот органларига оталиққа бериш масала- лари кўрилди. Шунингдек, мазкур рўйхатда турувчи ёшлар ва ташкилот раҳбарлари билан ўтказилган учрашувлар, ишсиз ёшлар бандлигини таъминлаш масаласи ва жиноят содир этишга мойиллиги бўлган ёшлар билан тизимли иш ташкил қилиш ҳолатлари ўрганилди. Унда йўл қўйилган камчилик ва хатолар жойида таҳлил этилиб, қилиниши лозим бўлган вази- фалар белгилаб олинди.

Ишчи гуруҳ вакиллари Шовот туманидаги ёш тадбиркор Зафарбек Курбоновга тегишли ўқув мар- казда яратилган шароитлар билан танишди. Марказ- да тумanning турли ҳудудларидан келаётган ёшлар хорижий тилларга ўқитилади. Бу ерда нафақат билим бериш, балки ёш ўқитувчилар учун янги иш ўринлари яратишда ҳам яхши натижага эришилган.

Кейинги манзил тумандаги 8-умумтаълим мактаби бўлди. Сўнгги пайтларда робототехника соҳасини мак- табларда жорий қилиш орқали соҳага қизиқиши бор ва қобилиятли ўқувчиларни юзага чиқаришга эътибор ортди. Пировардида ўқувчи ёшлар мактаб давриданок соҳа сирларини ўзлаштириши, келгусида фан асосла- рини амалиётга жорий қилиш имкони яратилди. Ишчи гуруҳ аъзолари Олмазор тумани тажрибаси асосида қилинган ишлар, синф хоналарининг талаб даражаси- да таъминланганлик ва ўқувчиларга сифатли таълим берилиши ҳолатларини ўрганди.

Шовот туманида қишлоқ ҳўжалигида экин ерлари- дан самарали фойдаланаётган ёшлар кўп. Шулардан бири – Машҳур Бекчанов. Ишчи гуруҳ аъзолари ажра- тилган экин ерлари, меҳнаткаш ёшларнинг деҳқончи- ликда олаётган даромадлари билан танишиб, мавжуд муаммо ва тақлифларини тинглади. Ҳудудларда қиш- лоқ ҳўжалигида қўшимча ерлардан унумли фойдала- ниб, юқори даромад топаётган ёшларнинг иш тажриба- лари оммалаштирилиши лозимлиги таъкидланди.

Алоҳида таъкидлаш ўринлики, мамлакатимизда ёшлар тасаллисида катта эътибор қаратилган. Ёшлар- нинг маълум олиши, касб-хунар эгаллаши, тадбир- корлик ва бизнес ғояларини қўллаб-қувватлаш, бўш вақтларини мазмунли ўтказиш ва бошқа йўналишларда ўғил-қизлар доимий диққат марказида. Демак, қилина- ётган ишлар самараси Республика ишчи гуруҳи томо- нидан назоратга олиниб, ўрганиш ишлари давом этади.

Оила тинч-тотув бўлса, хотиржамлик ўшади

Ҳеч бир таълим-тарбия фарзандларнинг оилада бобо-бувию ота-оналаридан олган насиҳату ўғитчалик куч- қувватга эга эмас. Зеро, оила ҳар бир халқнинг, миллатнинг давомийлигини сақловчи, миллий кадриятлар ривожини таъминловчи, маънавий ва жисмоний баркамол авлодни дунёга келтириб, тарбияловчи маскандир.

Рита САРМОНОВА,
Нукус тумани ИИБ ҳуқуқбузар- ликлар профилактикаси бўлими хотин-қизлар масалалари бўйича катта инспектор.

Ана шундай масканлар- нинг аҳил-иноқлиги, тинч-тотувлиги ва фаровонлигини таъминлаш барчамизнинг бурчи- миздир. Мен ҳам ўз вазифаларим- дан келиб чиқиб, Нукус туманидаги 13 минг 800 та оиладаги 26 минг-

дан ортиқ хотин-қизлар тақдирига масъулман. Шу боис 13 та маҳал- лага бириктирилган 8 нафар хотин-қизлар фаоли ҳамда туман оила ва хотин-қизлар бўлими масъуллари билан ҳамкорликда ички ишлар бўлимида профилактик ҳисобда турган, муқаддам судлан- ган, жазони ижро этиш муассаса- ларидан қайтган, нотинч оилалар, ажралиш ёқасидаги ва судларда низолашаётган оилалар, проба- ция ва бошқа қатор тоифадаги хотин-қизларнинг ҳар бири билан алоҳида ишлаб, муаммоларини ҳал этиш чораларини кўряпмиз.

МЕНДА САВОЛ БОР...

ИССИҚ ҲАВОДА ҚЎШИМЧА ДАМ БЕРИЛАДИМИ?

Ботир ШОМИРЗАЕВ. Тошкент вилояти:

– Шу кунларда ҳаво анча иссиқ бўляпти. Шундай ҳолатда иш берувчи ходимларга қўшимча бир соат дам олишга рухсат бериши мумкинми?

Муҳаммадамин КАРИМЖОНОВ,
ҳуқуқшунос, адвокат:

– Меҳнат қонунчилигида ҳаво ҳарора- ти мана бунча градусдан ошиб кетса ёки тушиб кетса, ходимлар учун мана бундай кафолат ва имтиёзлар бор, деган махсус қоидалар йўқ. Бу қоидалар иш ўринларини аттестациядан ўтказиш натижасида ёки ташкилотнинг меҳнат ҳақидаги бошқа ҳуқуқий ҳужжатларида белгиланган бўлади. Меҳнат кодексининг 13-моддасига кўра, меҳнат ҳақидаги бошқа ҳуқуқий ҳужжатларда ходимлар учун меҳнат тўғрисидаги қонунчиликда белгиланганига нисбатан қўшимча ҳуқуқлар ва кафолатлар назарда тутилиши мумкин. Демак, меҳнат ҳақидаги бошқа ҳуқуқий ҳужжатларда аномал об-ҳаво шароитлари- да (масалан, ўта иссиқ ёки ўта совуқ об-ҳа- вода) ходимлар учун алоҳида кафолатлар назарда тутилиши мумкин.

Ўрганишлардан маълум бўляптики, 14 та тоифага киритил- ган аёлларнинг асосий муаммоси – спиртли ичимлик истеъмоли оқибатида эрларидан руҳий, жисмоний, иқтисодий жиҳатдан жабр кўриши бўляпти. Шу боис жорий йил ана шундай низоли оилалардаги 53 нафар аёлга ҳимоя ордери берилди. Уларга психологик, ҳуқуқий ёрдамлар кўрсатилиб, Республика аёлларни реабилитация қилиш ва мослашти- риш марказига жойлаштирдик. Барча зарур ёрдамлар кўрсатил- япти. Оила бошлиқлари билан алоҳида гаплашиб, ҳимоя ордери талабларини бузса, маъмурий жа- вобгарликка тортилишини тушун- тиряпмиз.

Спиртли ичимлик истеъмоли қи- либ, уйда тез-тез жанжал кўтара- диган 6 та оилага Миллий гвардия ходимлари билан биргаликда “ташвиш тугма”лари ўрнатдик. Оила бекаси бирор тазйиққа уч- райдиган бўлса, ушбу тугмани бо- сиб, Миллий гвардия ходимларига тезкор хабар беришади. “Маҳалла еттилиги” ҳамкорлигидаги саъй- ҳаракатларимиз натижасида ҳимоя ордери олган 41 та оила яраштиралиб, уларга психологик ёрдамлар кўрсатилди. Шукурки, ҳозир улар тинч-тотув яшаяпти. Шунингдек, қайнона, қайнопа ва келин ўртасидаги турли низолар ҳал этиляпти. Бу йил шундай оила- ларнинг иккитаси яраштирилди. Яқинда интернет ўйинларида ютқазиб, уни тўлаш учун ўғрилиқ қилган бир аёл жазони ижро этиш муассасасидан қайтди. У кишини пробацция ва “Аёллар дафтари”- га рўйхатга қўйиб, компьютер саводхонлиги бўйича ўқитяпмиз, зарур ёрдамлар кўрсатиляпти. Ўқув-курсни тугатгач, иш билан таъминлаймиз.

Муқаддам судланган яна бир аёлнинг оилавий аҳолини ўрга- ниш давомида унинг ишсизлиги, бир нафар фарзандини боғчага бе- ришда қийналаётгани ва ўзининг соғлиғида муаммолар борлиги аниқланди. Шундан сўнг уни ши- фохонада белуп даволашни чора- лари кўрилиб, фарзандини боғчага жойлаштирдик. Ўзининг соғлиғи тиклангач, тумандаги наркология шифохонасида доимий иш билан таъминланди. Ҳозирда юриш-тури- ши яхши, доимий назоратимизда.

Хотин-қизлар ҳуқуқлари ва оилалар мустаҳкамлигини таъ- минлаш учун барча маҳаллаларда, таълим муассасаларида, корхона ва ташкилотларда профилактик тушунтириш ишлари олиб бори- либ, аҳолига оила муқаддаслигини тушунтиряпмиз. Махсус видео- рликлар намоиш этилиб, эслатма материаллари тарқатилляпти. Шу- нингдек, “Хавфсиз ва соғлом юрт”, “Турмуш” ва “Хотин-қизлар ўртаси- да ўғирлик жиноятининг олдини олиш” ойлликлари ўтказилляпти. Натижада жорий йилнинг тўрт ойи давомида хотин-қизлар томони- дан жиноят содир этиш ҳолатлари бўлмади.

Афғонистон Ўзбекистонга Имом Бухорий мажмуасини безашда ишлатиш учун 16 та юк машинасида ҲИРОТ ОҚ МАРМАРИни совға қилди.

Ўзбекистонда чет элдан мутахассислар жалб қилиб, биноларни зилзилага бардошлилигини ўрганиш бўйича ЯНГИ АМАЛИЁТ йўлга қўйилади.

Хитой 1 июндан Ўзбекистон фуқаролари учун 30 КУНЛИК ВИЗАСИЗ РЕЖИМ жорий қилди.

НУРЛИ МАСКАН

Улкан орзулар сари дадил одимлар

- Орзу — келажак сари интилиш учун қўш қанот демек. Улар ҳар қандай тўсиқ ва синовларга қарамай, инсонни юксак марраларга элтиши мумкин.

Элбек ШОЙИМКҲУЛОВ,
Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги
Тошкент вилояти бошқармаси матбуот котиби.

Бунга ёрқин мисоллардан бири Олмалик шаҳридаги 80-сонли қар ва заиф эшитувчи болалар учун ихтисослаштирилган мактаб-интернатнинг 11-синф ўқувчиси Севинч Раҳмоновадир. У истеъдодли ва мақсад сари қатъият билан интилаётган ёш ижодкор. Мактабни муваффақиятли тамомлагач, Камалиддин Бехзод номидаги Миллий рассомчилик ва дизайн институтига ўқишга киришни режалаштирган. Севинчнинг қалбида катта орзулар, санъатга бўлган муҳаббат ва ўз салоҳиятини тўлиқ рўёбга чиқариш истаги чексиз. Яқинда у Тошкент шаҳрида бўлиб ўтган республика миқёсидаги “Инсон учун” танловда муносиб иштирок этиб, фахрли иккинчи ўринга сазовор бўлди. Бу ғалаба Севинчнинг устози ва дўстлари учун ҳам катта фахр ва эътироф бўлди.

80-сонли ихтисослаштирилган мактаб-интернат ўз фаолиятида нафақат сифатли таълим беришга, балки ҳар бир ўқувчининг шахсий ривожини, иқтидорини юзга чиқариш ва ҳаётга тайёрлашга алоҳида эътибор қаратмоқда.

Бу маскандан 161 нафар ўқувчи таҳсил олади. Улар учун ўндан ортиқ тўғарақ фаолият юртади. Санъат, спорт, ҳунармандчилик ва фан йўналишлари шулар жумласидан.

Мактабнинг ўқув-тарбия ишлари бўйича директор ўринбосари Гулчехра Қодированинг сўзларига кўра, ўқувчиларга замонавий касб-ҳунарлар ҳам ўргатилмоқда. Бу эса уларга мустақил ҳаётда ўз ўрнини топиш имконини беради.

Ушбу мактабда адаптив спорт ҳам яхши ривожланган. Ўқувчилар минни футбол, стол тенниси, волейбол каби спорт турлари бўйича шаҳар ва вилоят мусобақаларида фаол қатнашиб, ғолибликни қўлга киритиб келишмоқда.

Бундан ташқари, ҳар йили икки маротаба ўтказиладиган ўқувчиларнинг ижодий ишлар кўргазмаси ҳар бир болага иқтидорини тўлиқ намоён этиш имконини беради.

Бу тадбирлар орқали ўқувчилар қўл меҳнати билан яратган санъат асарлари, амалий ишлар ва дизайн намуналари жамоатчилик эътиборига ҳавола этилади. Кўргазмалар нафақат уларнинг меҳнатини эътироф этиш, балки келажакка бўлган ишончини мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Олмалик шаҳридаги 80-сонли ихтисослаштирилган мактаб-интернати нафақат таълим даргоҳи, балки умид, иқтидор ва инсоний юксалиш масканидир. Севинч Раҳмонова мисолида кўрганимиздек, катта орзулар сари интилган ҳар бир бола учун бу мактаб мустаҳкам таянч бўляпти. Таълим, спорт, ижод ва касб-ҳунар йўналишларида олиб борилаётган тизимли ишлар орқали ўқувчиларнинг билим ва кўникмалари ортиб, мустақил ҳаётга тайёрланиш, ўз салоҳиятини намоён этиш имконияти яратилмоқда. Бу эса, албатта, ҳар бир болага ишонч, келажакка умид бахш этади.

ИЖТИМОЙ ҲИМОЯ

- Ижтимоий ходим сифатида иш бошлашимдан аввал банк тизимида фаолият юритганман. У ерда ҳам халқ билан суҳбатдош бўлиб, қўлимиздан келганча ёрдам кўрсатганмиз. Лекин хонадонларга кириб бориш орқали ўзим учун кўп нарсаларни ўргандим. Эҳтиёжманд оилаларнинг қийинчилигига гувоҳ бўлиб, ногиронлиги бўлган кишиларнинг дардини тинглаб, аҳоли билан бир тану бир жонга айландик.

Ҳаёт учун ташланган қадам мустаҳкам ва барқарордир

Шаҳодат ТОШМИРЗАЕВА,
Ангор туманидаги
“Қўштегиримон” маҳалласи
ижтимоий ходими.

Бугун маҳалла тизимида меҳнат қилаётган ҳар бир ходим шу тамойилни ўзига шиор қилиб олган. “Еттилик” қандай масала бўлишидан қатъи назар, бирга ҳаракат қиламиз. Бу камбағал оилаларни фаровонлик сари йўналтириш бўладими ёки имконияти чекланган кишиларнинг мушкулларини осон қилишми, ҳамиша бир-биримизни қўллаш орқали одамларга кўмаклашяпмиз.

Май ойи ҳолатига кўра, ҳудудимизда ногиронлиги бўлган фуқаролар 89 нафарни ташкил этади. Шундан 10 нафари балоғат ёшига етмаган болалар. Режамга бу фуқароларнинг ҳар бирига алоҳида хизмат кўрсатишни қатъий қиритиб қўйганман. Уларнинг кўзларидан мунг ва тушқунлиқни кўриб, зиммамдаги масъулият қанчалик катта эканини ҳис қиламан. Кимгадир протез-ортопедия мосламалари ва реабилитация қилишнинг техник воситаларини тақдим қилиш орқали ижтимоийлашувини

Жорий йилда ногиронлиги бўлган фуқароларни бандлигини таъминлашга алоҳида эътибор қаратмоқчимиз. Айниқса, ўз бизнесини очиш истагидагиларни қўллаб-қувватлаймиз.

таъминласак, бошқасига арава ва қўлтиқтаёқ беришнинг ўзи қифоя. Оғир вазиятдаги аҳоли вакилларига розилиги асосида кейс очиб, барча керакли хизматлар кўрсатиляпти. Ҳатто таъйиққа ва зўравонликка учраган аёллардан сўраб ҳам ўтирмай, ишга киришармиз. Уни ночор аҳволда қолдириб қўларимиз билан қўларини қўйиб, олдидан ҳали ёруғ кўнлар кутаётганига ишонтирамиз.

Жорий йил бошидан буён 9 та кейс очилди. Хусусан, ҳатлов жараёнида Ўғилшод Қосимова хонадонига кирганимизда, 2 ёшли

ўғли онкологик касалликдан азият чекаётганидан хабар топдик. Оила кам таъминланганлар реестрига киритилиб, болалар нафақаси тайинланди. “Саховат ва кўмак” жамғармасидан моддий ёрдам ажратилди. Она қаттиқ руҳий тушқунликка тушиб қолгани, унга психологик хизмат кўрсатилди. Яна икки нафар фарзанди борлиги, улар учун ўзини қўлга олиши кераклигини тушунтиришга ҳаракат қилдик. Болага ногиронлик белгиланди. Бир неча марта махсус муолажаларни қабул қилди. Тез орада жарроҳлик амалиётини ўтказиш назарда тутилган. Кейс ҳали якунига етмаган, хизмат

кўрсатиш давом этмоқда. Айни вақтда маҳалламизнинг ҳар жабҳасида иш қизгин. Қўчалар асфальт қилиняпти, ариқларга бетон ётқизилляпти. Сув етиб бормасан хонадонларга оби-ҳаёт кириб борапти. Шунга мос равишда ижтимоий ҳимоя йўналишида ҳам ислохотлар давом этапти.

Жумладан, юра олмайдиған бир фуқарони қосиблик йўналишида ўқитмоқчимиз. Шундан сўнг унга алоҳида бинода фаолиятини йўлга қўйишига шароит яратиб беришни режалаштирганмиз. Келгусида унга камбағал оила фарзандларини бириктириб, ҳунар ўрганишига кўмаклашамиз.

ЯНГИЛИК

“Фаол ҳаётга қадам”

- “Ўзгалар парваришига муҳтож шахсларга ижтимоий хизматлар кўрсатиш қўламини кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” ги Президент қарори қабул қилинди. Унга кўра, 2025 йил 1 июндан ўзгалар парваришига муҳтож вояга етган шахсларни қўллаб-қувватлашга қаратилган “Фаол ҳаётга қадам” дастури жорий этилади.

Дастур доирасида қуйидаги 5 турдаги янги ижтимоий хизматлар кўрсатилиши йўлга қўйилади:

- ✓ уй шароитида ижтимоий-маиший ёрдам кўрсатиш хизмати;
- ✓ уй шароитида қараб туриш хизмати;
- ✓ тиббий-ижтимоий реабилитация хизмати;
- ✓ кундузги қатнов асосида қараб туриш хизмати;
- ✓ шахсий ёрдамчи хизмати.

Дастур доирасидаги ижтимоий хизматлардан фойдаланиш харажатларининг бир қисми ваучер асосида қоплаб берилади.

Ваучер қиймати ҳукумат томонидан белгиланган миқдорда субсидия шаклида тўланади. Ваучер бериш ва унинг қийматини тўлаш “Ягона миллий ижтимоий ҳимоя” ахборот тизимидаги “Оила ҳамқори” платформаси орқали амалга оширилади.

ЛОЙИҲА

Ҳеч ким тўхтаб қолгани йўқ, ҳаммамиз ҳаракатда!

- Ижтимоий ҳимоя тизимида янги ёндашув — муҳтож фуқароларга нафақат ёрдам кўрсатиш, балки уларни оғир вазиятдан чиқариб, ўз ҳаётини мустақил юрита оладиган даражага етказиш йўли билан амалга оширилмоқда. Бухоро туманининг “Саховат” маҳалласида бу ёндашув амалиётда ўз натижасини бера бошлаган.

Маҳалла ижтимоий ходими Фирюза Ҳасанова ташаббуси билан эҳтиёжманд фуқароларни қўллаб-қувватлаш, уларнинг муаммоларига амалий ечим топиш мақсадида бир қатор ижтимоий хизматлар кўрсатилиб, минни лойиҳалар йўлга қўйилган. Ана шундай лойиҳалардан бири Зарина Сафарова ҳаётида янги бурилиш ясади.

Икки нафар вояга етмаган фарзандини ёлғиз тарбиялаётган Заринага “Саховат ва кўмак” жамғармаси маблағлари ҳисобидан бир марталик моддий ёрдам ажратилди. Аммо бу кўмак фақат вақтинча кўмак эмас, балки мустақил ҳаёт сари ташланган илк қадам бўлди.

Зарина маҳалла яратиб берган имкониятлар асосида сомса хамирини тайёрлаб, туман марказидаги ошхоналарга етказиб бериш фаолиятини бошлади. Ҳозирда у учта ошхона билан шартнома асосида ҳамкорлик қилиб, ҳар куни 12 турдаги хамир маҳсулотлари тайёрламоқда.

Яна бир ижобий жиҳати шундаки, Зарина ўз ёнига “Ижтимоий ҳимоя ягона реестри”га киритилган эҳтиёжманд аёллардан бирини олиб, уни ҳам иш билан таъминлаган. Бу эса лойиҳанинг қўламини кенгайтириш, бошқа аёлларни ҳам қўллаб-қувватлаш имконини бермоқда.

Зарина келгусида ярим тайёр ва тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиб, яна 5 нафар хотин-қизни иш билан таъминлашни режалаштирган. Шу мақсадда унга маҳалла биносидаги бўш хона тақлиф қилиниб, у ерда фаолиятини кенгайтириши учун шароит яратили устида ишланмоқда.

Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги
Бухоро вилояти бошқармаси
матбуот хизмати.

Давлат ва хусусий боғча тарбиячиларининг малакаси ошириш учун КАСБҲИЙ СЕРТИФИКАТЛАШ ТИЗИМИ жорий этилади.

Ўзбекистонда биринчи марта РОБОТ ЁРДАМИДА бош мия биопсияси бажарилди.

2025 йилнинг биринчи чорагида аҳолига қарийб ЕТТИ ЯРИМ МИЛЛИАРД сўмлик дори воситалари бепул берилди.

ТАҲЛИЛ

Оила бағридалиги боланинг бахти бўлар...

Оила — бола тарбияси учун энг муҳим маскан. Ҳар бир гўдак ота-онаси, яқин қариндошларининг меҳри ва ғамхўрлигидан баҳраманд бўлиб, оилавий муҳитда тарбияланиш ҳуқуқига эга. Шу маънода сўнгги йилларда давлатимиз бола ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, уларнинг қонуний манфаатларини таъминлаш борасида изчил ислохотларни амалга ошириб келмоқда.

Фарҳод КОМИЛОВ,
Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги бош мутахассиси, социология фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD).

Мамакатимиздаги интернет типидagi муассасаларни ноинституционаллаштириш жараёнларидаги тажриба шунини кўрсатмоқдаки, болани оилага тарбияга олиш истагида бўлган тўтинган ота-оналар ривожланишида нуқсонини бўлган болаларни оиласига қабул қилишни истамайдилар.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Ижти-

моий ҳимоя миллий агентлиги етим ва ота-она қармоғидан маҳрум бўлган, шу жумладан, жисмоний ва психик ривожланишида бузилишлари мавжуд вояга етмаганларни оилага яқин муҳитда тарбиялаш борасида тизимли ишларни амалга оширмоқда.

Вазирлар Маҳкамасининг 2024 йил 27 декабрдаги қарори билан “Кичик ҳажмли болалар уйи тўғрисида”ги низом қабул қилинди. Шунга асосан, муқобил жойлаштириш шаклларига бериш имкони бўлмаган болалар учун Тошкент шаҳрида 3 та, Самарқанд вилоятида 2 та кичик ҳажмли болалар уйлари ташкил этилди ва 30 дан ортиқ болага оилавий муҳит-

да тарбияланиш имконияти яратилди.

Ушбу кичик ҳажмли болалар уйи (Small Group Home) модели ривожланган давлатларда узоқ вақт самарали қўлланган. Жорий йил агентлик ишчи гуруҳининг Грузия давлатига хизмат сафари амалга оширилди. Унда, асосан, Тбилиси шаҳридаги кичик ҳажмли болалар уйи фаолияти ўрганилди ва тажриба алмашилди. Бугунги кунда Грузияда 37 та шу турдаги болалар уйлари фаолият олиб бормоқда.

Кичик ҳажмли болалар уйида тарбияланувчилар сони кўпи билан 9-10 нафар бўлиб, кун давомида тарбиячилар улар билан бирга бўлишади. Бу ерда ҳар бир болага индивидуал ёндашиш ҳамда меҳр ва ғамхўрлик кўрсатиш билан бирга, оила муҳитида улғайиш ва оилавий қадриятлар асосида тарбияланиш имконияти яратилмоқда. Улар турли тадбирларда қатнашади, биргаликда бозорга бориб кунлик эҳтиёжлар учун зарур озиқ-овқат ва бошқа

200-250 нафар тарбияланувчиси бўлган Меҳрибонлик ва Мурувват интернат уйларида болалар учун энг яхши шароитлар яратилган бўлса-да, ҳар бир болага алоҳида ёндашиш имкони йўқ.

нарсаларни харид қилишади, мустақил қарор қабул қилиш ҳамда турли оилавий байрамларни нишонлашни ўрганади. Шунингдек, бола тақдирига дахлдор қарорлар қабул қилинишида иштирок этади,

улар ижтимоий ва ҳаётини кўникмаларга эга бўлади. Бу эса тўлиқ оилада яшаш имкониятига эга бўлмаган болаларнинг мустақил ҳаёт ва жамиятга қийинчиликсиз мослашиш имкониятини оширади.

Агентлик Қорақалпоғистон Республикаси, Андижон, Қашқадарё, Тошкент вилоятларида босқичма-босқич кичик ҳажмли болалар уйлари ташкил этиш ишларини давом эттирмоқда.

ҚОНУНЧИЛИК

Болалар ҳимояси янада кучаяди

Жорий йил 15 майдан бошлаб, “Болаларни зўравонлиқнинг барча шаклларида ҳимоя қилиш тўғрисида”ги қонун кучга кирди. Мазкур ҳужжат болаларни ҳар қандай шаклдаги зўравонликдан ҳимоя қилиш, уларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлашга қаратилган муҳим ҳуқуқий асосдир.

Янги қонунга қўра, эндиликда, ўз болаларига нисбатан зўравонлиқнинг ҳар қандай шаклига йўл қўйган ота-оналарга жавобгарлик чоралари қўлланилади, зўравонлик даражаси аниқлангач, энг охириги чора сифатида, ҳатто бола улардан олиб қўйилиши ҳам мумкин.

Шу билан бирга:

- зўравонлик фақат жисмоний, жинсий ва руҳий эмас, балки болага ғамхўрлик кўрсатмаслик, эксплуатация ва бошқа шакллари ҳам ўз ичига олади;
- болаларга ҳимоя ордери берилди;
- болаларга зўравонлик ҳаракатларини содир этган педагог ёки тарбиячининг келгусида ушбу ва бошқа таълим муассасаларида фаолият юритишига чеклов қўйлади.

Бундан ташқари, болаларга нисбатан содир этилаётган зўравонлиқнинг олдини олишда муқсадди идоралар ва ҳуқуқ-тартибот органларининг махсус фаолият тизими белгилаб берилди.

МАНЗАРА

БЕКОРЧИЛИК — БЕҲУДА УМР, ЭНГ ЁМОНИ, МОЖАРОЛАР МАКОНИДИР

Ҳудудимиз sanoat зонаси ҳисоблангани учун кўпчилик опа-сингилларимиз завод ва фабрикаларда фаолият юритишади. Бундан ташқари, аҳоли томорқалари катта бўлгани сабабли деҳқончилик, чорвачилик ва боғдорчилик йўналишларида банд бўлган аҳоли вакиллари кўпчиликни ташкил этади. Аёлларимиз жуда тиришқоқ бўлгани учун бу машғулотлардан ташқари, қўшимча равишда касб-хунар ўрганишга иштиёқ банд. “Еттилик” вакиллари эса уларни қўллаб-қувватлашдан сира чарчамаймиз.

Гулноза МАМАЖОНОВА,
Қувасой шаҳридаги “Кўкилон” маҳалласи хотин-қизлар фаоли.
“Маҳалла ифтихори” кўкрак нишони соҳибаси.

Гулноза Акбарова аввалига оиласи билан хорижда ишлаш учун кетган эди. Маълум муддатдан кейин юртимизга қайтиб келиб, тадбиркорлик қилиш истагини билдирди. Унга кўмак бериш мақсадида маҳалла тавсияси билан 60 миллион сўм миқдорида имтиёзли кредит ажратдик. Маблағ эвазига хонадонидида хусусий болалар боғчаси ташкил этди. Айни вақтда 6 нафар аёلнинг доимий бандлигини таъминлаб, 70 нафар боланинг муносиб таълим-тарбия олишига ўз хиссасини қўшиб келяпти.

Тадбиркор аҳоли эҳтиёжидан келиб чиққан ҳолда фаолиятини янада кенгайтиришни мақсад қилган. Қўшимча икки қаватли бино қуриб, мактабгача таълим қамровини янада ошириш ниятда.

Шу каби тадбиркор аёллар сафини янада кенгайтириш мақсадида узлуқсиз равишда тарғибот-ташвиқот ишлари олиб бориляпти. Онлайн тарзда очилган гуруҳларга ҳар хил тарқатма материаллар юборилади. Моно-марказда фаолият юритаётган курслар ҳақида батафсил маълумот берамиз. Қолаверса, ёнимизга бирор масалада кўмак сўраб келган хотин-қизлар билан қизиқишлари ва орзулари ҳақида гаплашамиз. Хонадонларга кирганда, имкониятларини ўрганамиз. Шу асосида керакли тавсия ва йўл-йўриқлар кўрсатамиз. Қилинган ҳар бир ҳаракат ўз натижасини кўрсатмай қолмайди. Бунини қундан-қунга аҳоли вакиллари кувонарли натижаларга эришаётганида аққол кўриш мумкин.

Ойнура Валиева 2022 йилдан бери маҳалламиздаги хотин-қизларга тикувчиликдан сабоқ бериб келяпти. Ҳар йили 10 нафардан опа-сингилларимизга тахсил бериб, чеварчиликнинг нозик сир-асрорларини ўргатиб, сира чарчамаяпти. Қувонарли жиҳати шундаки, бу опанинг қўлида тахсил олиб чиққан ҳар бир қиз кейинчалик мустақил тарзда ўз йўлини топа оляпти. Дастурхон, ётоқ тўпламлари, миллий либослар тикиш бўйича барчаси мактовга сазовор. Уларга ҳоким

ёрдамчиси билан ҳамкорликда субсидия асосида тикув машиналари тақдим этиляпти, имтиёзли кредитлар ажратилляпти.

Жорий йилда “Аёллар дафтари”га 129 нафар аёл киритилган бўлиб, улар орасида ишсизлар 89 нафарни ташкил этади. Шу кунгача 43 нафарини расман банд қилишга эришдик. Хусусан, 14 нафарини шароити ва қизқишидан келиб чиқиб, чорвачиликка йўналтирдик. Энди улар томорқадан унумли фойдаланиб, боғдорчилик билан шуғулланишдан ташқари, қорамол боқиш орқали ҳам яхшигина даромад топишляпти.

Уйма-уй юриб, аҳоли муаммоларини ўргатар эканман, кўп ҳолатларда можаро ва келишмовчиликларнинг бош сабаби бекорчилик эканига гувоҳ бўламан. Агар одам бирор фойдали меҳнат билан банд бўлса, рўзғорига барака қиради. Вақтини мазмунли ўтказишдан ташқари, оила аъзоларининг эҳтиёжлари учун маблағ ишлаб топади. Қараб-сизки, ортиқча гап-сўзга хожат қолмайди. Шу ҳақиқатни теран англаб етган ҳолда диққат-этиборимизни ҳаммаша фуқаролар бандлигини таъминлашга қаратиб келямиз. Мазкур йўналишда эришилган кичик натижа ҳам жамиятнинг қайсидир жаҳасини ривожлантиришга хисса қўшади.

КЎРСАТКИЧ

ТАЪЛИМ ВА ТАДБИРКОРЛИККА ЖАЛБ ҚИЛИНАДИ

Жорий йилда хотин-қизлар йўналишида 4 та мақсадли кўрсаткичга эришиш режалари белгиланган:

- ♦ 2 млн. нафар хотин-қизнинг бандлигини таъминлаш;
- ♦ 250 минг нафар хотин-қизни касб-хунар ва тадбиркорликка ўқитиш;
- ♦ 250 минг нафар хотин-қизни олий таълим билан қамраб олиш;
- ♦ 50 минг нафар эҳтиёжманд аёлни санаторийларда соғломлаштириш ҳамда уларда тадбиркорлик кўникмаларини шакллантириш бўйича семинарлар ташкил этиш белгиланган.

Бу борада манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда 2025 йилда хотин-қизларни қўллаб-қувватлашнинг асосий мақсадли кўрсаткичлари ҳудудлар ва тармоқлар кесимида ишлаб чиқилди.

Хунаремандчилик, замонавий ва миллий либослар тикиш, заргарлик йўналишлари бўйича ташкил этилган ўқувларга 31 нафар тадбиркор хотин-қиз жалб этилди. Тадбир якунида 18 нафар хотин-қизнинг бизнес лойиҳалари учун 576 млн. сўм имтиёзли кредит маблағларини ажратиш бўйича шартномалар имзоланди.

“IT”, хизмат кўрсатиш ва бошқа йўналишлар бўйича ташкил этилган ўқувларга 47 нафар тадбиркор жалб этилди. Тадбир якунида 147 нафар хотин-қизнинг бизнес лойиҳалари учун 4 млрд. 704 млн. сўм имтиёзли кредит маблағларини ажратиш бўйича шартномалар имзоланди.

Оила ва хотин-қизлар қўмитаси матбуот хизмати.

Оғир атлетикачи
АКБАР ЖЎРАЕВ
Хитойдаги Осиё
чемпионатида учта олтин
медални қўлга киритди.

Пойтахтимизда
синхрон сузиш бўйича
“СУВ ПАРИСИ”
I Марказий Осиё очик
чемпионати бошланди.

Пара дзюдочиларимиз
ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИда
иккита олтин, иккита
кумуш ва битта бронза
медални қўлга киритди.

БИЗ — СОҒЛОМ ТУРМУШ ТАРЗИ ТАРАФДОРМИЗ!

БАДАНТАРБИЯ

Кўпчилик ота-оналар бола спорт билан шуғулланишни қанчалик эрта бошласа, муваффақиятларга шунчалик осон эришади, деб ўйлайди. Шу туфайли фарзандларини 2,5 ёшлигидаёқ гимнастикага ёки 3 ёшлигидаёқ теннисга бермоқчи бўлади.

БОЛАНИ НЕЧА ЁШДА СПОРТ ТЎГАРАГИГА БЕРИШ МУМКИН?

Камолиддин ЭРҒАШЕВ,
жисмоний тарбия ва соғлом
турмуш услуби бўйича мураббий.

Мутахассис шифокорларнинг сўзларига кўра, уч ёшар болани спортнинг қандайдир жиддий турига бериш керак эмас. Умуман, масалан, уч ёшли болани дзюдо тўғарагига берсангиз, у ерда унга жанг асосларини ўргатишмайди, балки уни умумий жисмоний тайёргарликка йўналтиришади. Жисмоний тайёргарлик эса ҳар қандай ёшдаги бола учун ортиқчалик қилмайди.

Болани ўзининг ёшига мос спорт турига бериш лозим. Бундан ташқари, спорт туридан қатъи назар, бола спорт шифокори назоратидан ўтиши керак, бусиз спорт болага зиён етказиши мумкин.

Баъзи касалликларда катта спорт бола учун тақиқ остида бўлади. Масалан, қандли диабетга чалинган болаларга фақат даволаш жисмоний тарбияси рухсат этилади. Бу юрак фаолияти издан чиққан бемор болаларга ҳам тегишлидир.

Бундан ташқари, кўриш қобилияти паст бўлган болаларга ҳоккей, футбол, баскетбол, волейбол, шунингдек яккакураш турлари тавсия этилмайди. Бола сурункали тонзиллит, синусит, гайморит, нафас йўллари касалликлари билан оғриган бўлса, спортнинг “совук” турлари – чанги, коньки, сузиш билан шуғулланиш тақиқланади. Умуртқа поғонасида муаммоси бўлган болаларга енгил атлетика, теннис, бадминтон ва велоспорт спорти билан шуғулланиш маслаҳат берилмайди.

Эрта ёшда кўп машқ қилиш болалар учун хавфли эмасми?

Хўш, болани қайси ёшда қандай спорт турига қатнаштириш мумкин?

2–3 ёшда сузишга берган маъкул. Чунки жисмоний юкка сувда бардош бериш осон, бундай ёшда эса танани қийнаб юбориш керак эмас.

4 ёшда спорт рақслари, ушу ва гимнастикага беринг. Спорт рақслари болани қайишқоқ қилади ва бошқа спорт турларини бошлаш учун яхши асос ҳозирлайди. Гимнастикада эса болалар ўз ҳаракатларини уйғунлаштиришни ўрганади.

4–5 ёшда чанги ва фигурали учишга бериш мумкин. Негаки, чанги спорти оёқ, корин, бел мушакларини мустаҳкамлаб, болани абжир қилади.

5 ёшда каратэга борса бўлади. Чунки каратэ машғулотларида болалар диққатни жамлаш, ўз энергиясини зарур оқимга йўналтиришга ўрганади.

6–7 ёшда ҳоккей спорт тўғарагига беринг. Агар бола озгин ва заифроқ бўлса, уни спортнинг бу турига сал кечроқ берган маъкул. Чунки бу спортда тақиладиган анжомлар анча оғир бўлади. Ҳоккей билан шуғулланишни бошлашга эса у кучли ва бардошли бўлади.

7 ёшда бадминтон спортига берган маъкул. Чунки бу ёшда болани теннисга бериш ярамайди. Аввал бадминтон билан шуғулланса, унинг бели қотеди. Тезкорлиги ошади. Бир йилдан сўнг эса теннисни бошласа бўлади.

СОҒЛОМ ОВҚАТЛАНИШ

Иссиқ кунларда қандай таомланиш зарур?

Жазирамада тананинг ўта исиб кетишининг олдини олиш учун таомларни эътибор билан танлашимиз жуда муҳим. Шунингдек, нафақат суюқликни кўпроқ ичиш, балки бунда ҳам тўғри танлов қилиш аҳамиятлидир.

Абдуқаном ТЎХТАҚУЛОВ,
Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Экологик дипломатия бўлими бошлиғи.

Хаво ўта иссиқ бўлган кунлари тана сувсизланишининг олдини олиш учун кун давомида, ҳатто чанқоқни ҳис қилмасангиз ҳам, етарли миқдорда суюқлик ичиш муҳим. Умумий тавсияларга кўра, кунига 2,5–3 литр суюқлик ичиш керак, бироқ жисмоний фаоллик ва ҳаво ҳароратига қараб бу миқдор ошиши мумкин. Кўчага чиқканда доимо ўзингиз билан сув олиб юришингиз лозим.

Оддий тоза сув — энг яхши ичимлик ҳисобланади. Муздек сув ўрнига хона ҳа-

ратаридаги ёки бироз салқин сувни ичиш афзалроқдир. 36–37 даражали сув танада метаболизм ва ичак фаолиятини яхшилайди.

Шакарсиз кўк чой чанқоқни бошқа ичимликларга қараганда яхшироқ босади. Шунингдек, гиёҳли чойлар (ялпиз, мойчечак), нордон ме-валардан (олча, олма, қорағат, клюква) тайёрланган шакарсиз компотлар (морс), айрон, кефир ва лимон қўшилган сув ҳам фойдалидир. Бу ичимликлар танани минерал мод-далар ва витаминлар билан таъминлайди.

Таркибида сув миқдори юқори бўлган махсулотлар, масалан, бодринг, тарвуз, қовун гидратацияга ҳисса қўшади. Сут таркибидаги электролитлар туфайли фой-дали бўлиши мумкин.

Аммо жазирамада баъзи ичимликларни истеъмол қилишдан сақланиш лозим, чунки улар нафақат чанқоқни босмайди, балки сувсизла-нишни кучайтириши ҳам мумкин.

Буларга:
– таркибида шакар миқ-дори юқори бўлган, газланган ичимликлар, қандоқланган шاربатлар;
– алкоғолли ичимликлар;

– кофеин миқдори юқори бўлган ичимликлар (кофе, баъзи чой турлари, энергетик ичимликлар);

– ўта совуқ (муздек) ичим-ликлар қиради.

Бундан ташқари, иссиқ кунларда енгил ҳазм бўла-диган таомларни кичикроқ миқдорларда ва тез-тез истеъмол қилиш тавсия этилади. Таркибида сув миқ-

дори юқори бўлган мева ва сабзавотларга (тарвуз, қовун, бодринг, селдерей) кўпроқ эътибор қаратиш лозим.

Салатлар, қатқил таом-лар (масалан, окрошка) ва совуқ шўрвалар каби салқин таомлар ҳам фойдалидир. Терлаш орқали йўқотилган тузнинг ўрнини босиш учун бироз тузли таомлар истеъмол қилиш мақсадга муво-

фик. Лекин қайта ишланган ва ўта шўр махсулотлардан сақланиш керак.

Овқат ҳазм қилиш жараё-нининг ўзи танада иссиқлик ишлаб чиқаради. Шу сабабли, жазирамада ҳазм бўлиши қийин бўлган оғир таом-лардан сақланиш тананинг ички ҳароратини паст ҳолда сақлашга ёрдам беради.

Оғир, ёғли ва оксилга бой таомлар (айниқса қизил гўшт) ни чеклаш тавсия этилади, чунки уларни ҳазм қилиш кўпроқ метаболик иссиқлик ишлаб чиқаради. Балиқ ва сабзавотли оксиллар ен-гилроқ вариант ҳисобланади.

Ширинликлар ва хамир-ли овқатлар ҳолсизлик ва чанқоқ ҳиссини кучайтириши мумкин. Чанқатадиган мах-сулотлар, масалан, ўта шўр ёки дудланган гўшт ва балиқ махсулотлари, консервалар истеъмолини камайтириш керак.

Гарчи баъзи манба-лар аччиқ овқат терлашни кучайтириб, совигга ёрдам беришини таъкидласа-да, бундай таомлар тана ҳарора-тини ошириши мумкинлиги ҳақидаги маълумотлар ҳам кам эмас. Бу борада меъёрни билиш ва индивидуал реак-цияни ҳисобга олиш муҳим.

ТАВСИЯ

СПОРТ БИЛАН ШУҒУЛЛАНИШНИНГ 10 ТА ФОЙДАСИ

✓ **Табиат билан ҳамнафас бўласиз!** Очик ҳавода спорт машғулоти билан шуғуллан-сангиз, кўнглингиз хотиржам тортади.

✓ **Ортиқча вазндан халос бўласиз!** Ҳар кун 20 дақиқа спорт машқлари бажарсангиз ва овқатланиш қоидаларига тўғри риоя қилсангиз, 1 ойда ортиқча вазндан анча халос бўласиз.

✓ **Ширин уйку!** Жисмоний машқлар, таби-ийки, сизни чарчатеди. Натижада безовталиқ-ларсиз, тинч ором оласиз. Ва эрталаб уйкуга тўйиб уйғонасиз.

✓ **Организмингиз тозаланади!** Тўғри ба-жарилган жисмоний тарбия ва пархез танани тикинлардан тозалайди.

✓ **Куч-қувватга тўласиз!** Ҳар қандай спорт тури сизга куч, энергия бағишлайди.

✓ **Юрак ҳасталиқларига чалинмайсиз!** Ай-никса, велоспорт билан шуғуллансангиз.

✓ **Тушқунлик чекинади!** Муаммоларни унутишга, тушқунликдан халос бўлишга ёрдам беради.

✓ **Иммунитетингиз ошади!** Тоза ҳавода бажарилган машқлар иммунитетингизни кўтариб, турли касалликлардан сизни ҳимоялайди.

✓ **Дўстларингиз кўпаяди!** Ҳа, бирор спорт машғулоти билан қатнашсангиз ёки ҳеч бўл-маса, эрталаблари югурсангиз, янги танишлар ортирасиз.

✓ **Қадди-қоматингиз чиройли ва соғлом бўлади!** Сузиш, гимнастика, шар билан машқлар бажариш натижасида гавдангизни тик тутасиз, умуртқангиз соғлом бўлади.

ХИДОЯТ САРИ

Илҳом МАТРАСУЛОВ.
Қашқадарё вилояти:

– Қурбонлик учун қўй сотиб олинганидан сўнг унга қурбонликка сўйиш жоиз бўл-майди даражада бирор айб етадиган бўлса, нима қилинади?

ҚУРБОНЛИККА ОЛИНГАН ҚЎЙ НУҚСОНЛИ БЎЛСА...

Ўзбекистон мусулмонлари идораси
Фатво маркази:

– Бу саволнинг жавоби шахснинг бой ёки камбағал эканига қараб аниқ бўлади. Агар бой киши сотиб олган қўй айбдор бўлиб қолса, ўрнига қурбонлик-ка ярайдиган бошқа қўй сўяди.

Агар камбағал киши сотиб олган қўй айбли бўлиб қолса, шу қўйнинг ўзини сўяверади, ўрнига бошқа қўй сўйиши лозим бўлмайди.

Шуни эслатиб ўтиш керакки, бой деганда, аслий ҳолатларидан ташқари, закот нисоби (85 грамм тилла ёки унинг қиймати)га эга бўлган киши тушунилади. Камбағал эса закот нисобига эга бўлма-ган кишидир.

Mahalla

Ўзбекистон маҳаллалари уюшмасининг ижтимоий-сиёсий, маънавий-маърифий газетаси

Бош муҳаррир:
Бахтиёр АБДУСАТТОРОВ
Дизайнер:
Абдулазиз Аҳмедов
Шерзод Маманов

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2024 йил 7 майда №271590 рақами билан давлат рўйхатидан ўтказилган.

Муассис: «MAHALLA DAVRIY NASHRLARI» МЧЖ

Тахририят манзили:
100192, Ташкент шаҳри
Мустақиллик шоҳ кўчаси 59-уй.
Телефонлар:
71 233-39-89, 71 233-10-92.
Нашр кўрсаткичи: 148

«Шарқ» НМАК
босмахонасида чоп этилди.
Босмахона манзили:
Тошкент шаҳри
Буюк Турон кўчаси 41-уй.

Газета тахририят компьютер
марказида саҳифаланди ва
офсет усулида босилди.

Ўлчами — 380x587, 4 6-т.
9 470 нускада чоп этилди.
Буюртма №: Г-520

